

Lessuggestie Tot hier en niet verder

Voor het lezen

5 minuten

Laat de leerlingen de afbeelding van een wegwijzer zien en in tweetallen bespreken waar ze aan denken bij het zien van de afbeelding. Bespreek met de leerlingen dat je soms moet kiezen welke richting je op wil gaan. Durven de leerlingen ook nieuwe dingen uit te proberen? Hebben ze daar iemand bij nodig? Wat doen de leerlingen wanneer ze iets moeten doen wat ze eigenlijk niet willen?

Tijdens het lezen

5 minuten

Deel het gedicht uit en lees het gedicht voor. Nummer vervolgens de regels van het gedicht en geef de leerlingen elk een nummer. Vraag de leerlingen om op tijd hun regel te zeggen, zodat ze het hele gedicht samen laten horen in een vloeiende beweging.

Na het lezen

20 minuten

Bespreek het gedicht a.d.h.v. de volgende vragen:

- Welke titel zou passend kunnen zijn bij dit gedicht?
- Vraag de leerlingen wat hen opvalt in het gedicht. Welke woorden rijmen op elkaar?
- Wat vinden ze goed aan het gedicht? Welk stukje is makkelijk / moeilijk te begrijpen?
- Bekijk de afbeelding bij het gedicht. Wat zien ze? Wat heeft de afbeelding te maken met het gedicht?
- Lees strofe 1 en 2 nog een keer. Welke strofe past er bij de wegwijzer 'veilig' en welke past bij 'ontdek'. Waarom?
- Kun je een rugzak gevuld hebben met verliefde vlinders en uitroeptekens (strofe 1)? Wat wil de schrijfster hiermee zeggen?
- Wat wordt er bedoeld met de regel '*maar jij blijft de dirigent*' (strofe 8)?

Aan de slag

30 minuten

Klassikaal gesprek

Zorg voor een lijn/streep in de ruimte waar deze activiteit wordt uitgevoerd. Deze lijn staat symbool voor de grens tussen 'veilig' en 'ontdekken'. Bespreek met de leerlingen situaties en laat leerlingen kiezen of ze over hun 'veilige' grens willen gaan om de nieuwe situatie te ontdekken. Ga in op situaties die passen bij de leerlingen, bijvoorbeeld op het gebied van keuzes maken wanneer klasgenootjes iets kiezen wat leerlingen eigenlijk niet willen.

Creatieve verwerking

Laat leerlingen zichzelf tekenen bij een wegwijzer en laat ze hierbij opschrijven wat hun eigen grenzen zijn. Hierbij kunnen ze gebruik maken van de wegwijzers 'veilig' en 'ontdek'. Bespreek met leerlingen waar hun grenzen liggen.

Gedichtenbundel Warboel:

Pagina 50 - 51

www.zilverendieutels.nl

Onderwerp:

Grenzen aangeven

Leeftijdsgroep:

Oudere kinderen 10 – 14 jaar

Vorbereiding

- Gedicht met nummering voor de regels
- Klarleggen materiaal

Materiaal

- Gedicht 'Tot hier en niet verder'
- Materiaal om een lijn/streep te maken in de ruimte
- Tekenpapier
- Kleurpotloden / stiften
- Pen / potlood

Organisatie

Leerlingen bespreken in tweetallen de afbeelding bij het gedicht. Het lezen en bespreken van het gedicht gebeurt klassikaal. De creatieve verwerking doen de leerlingen zelfstandig en kan klassikaal nabesproken worden.